

Ключові аспекти цифрової трансформації професійної (професійно-технічної) освіти

КРАВЧЕНКО Юлія Анатоліївна³

<https://orcid.org/0009-0008-6147-4599>

krav.ju.a@gmail.com

Анотація. У публікації розглянуто деякі ключові аспекти цифрової трансформації професійної (професійно-технічної) освіти: використання цифрових технологій у професійній освіті, створення інформаційного-освітнього середовища, адаптація навчальних програм, співпраця з індустрією, захист даних, використання європейського досвіду, розвиток цифрових компетентностей.

Ключові слова: цифрова трансформація освіти, професійна (професійно-технічна) освіта.

Key Aspects of Digital Transformation of Vocational Education

KRAVCHENKO Julia

Abstract. The publication examines some key aspects of the digital transformation of vocational education: use of digital technologies in professional education, creation of informational and educational environment, adaptation of educational programs, cooperation with industry, data protection, use of European experience, development of digital competencies.

Keywords: Digital Transformation of Education, Vocational Education.

I. Актуальність проблеми. Мета, завдання і методи дослідження

Цифрова трансформація професійної освіти має важливе значення, особливо в умовах сучасного розвитку суспільства, адже в Україні, як і в багатьох інших країнах, відбувається швидкий перехід до цифрової освіти. З огляду на це у контексті виконання наукового дослідження «Інформаційно-аналітичний супровід цифрової трансформації освіти і педагогіки: вітчизняний і зарубіжний досвід» вбачаємо актуальним вивчення питання ключових аспектів цифрової трансформації професійної (професійно-технічної) освіти.

Мета публікації – розглянути та проаналізувати окремі ключові аспекти цифрової трансформації професійної освіти в Україні. У процесі постановки проблематики дослідження використовуються загальнонаукові методи, а саме: теоретичні (аналіз і синтез із метою дослідження ключових аспектів цифрової трансформації професійної освіти) та емпіричні (вивчення наукових праць щодо цифровізації професійної освіти в Україні тощо).

³ ©КРАВЧЕНКО Юлія Анатоліївна (KRAVCHENKO Julia)

II. Виклад основного матеріалу

Проаналізувавши наукові праці у даній галузі, можемо зазначити деякі ключові аспекти цифрової трансформації професійної освіти, а саме:

❖ активне використання цифрових технологій у професійній освіті. Сучасним випускникам професійних закладів освіти необхідно володіти цифровими технологіями, які застосовуються в їхній галузі спеціалізації. Тобто це знання про використання комп'ютерів, мультимедіа, програмування та інші цифрові навички;

❖ інформаційно-освітнє середовище: для успішної цифрової трансформації професійної освіти потрібно створити інформаційно-освітнє середовище, яке підтримує використання цифрових технологій. Це розвиток інфраструктури, навчальних ресурсів та підготовка педагогічних кадрів [1];

❖ адаптація навчальних програм: цифрова трансформація потребує перегляду та оновлення навчальних програм. Тож необхідно врахувати важливість включення в них актуальних технологій, практичних навичок та інструментів, які відповідають вимогам сучасного ринку праці;

❖ співпраця з індустрією: цифрова трансформація потребує активної співпраці з підприємствами та індустрією. Для здобувачів важливо мати можливість стажуватися, працювати над реальними проектами та набувати практичного досвіду;

❖ використання інтелектуальних систем і аналіз даних, що сприяє вдосконаленню процесу навчання, підвищенню його ефективності та прогнозуванню потреби ринку праці;

❖ захист даних: важливо навчити здобувачів освіти і педагогів захищати свої дані та розуміти основні принципи кібербезпеки, оскільки використання цифрових технологій часто призводить до збільшення загроз кібербезпеці;

❖ використання європейського досвіду: вивчення та узагальнення досвіду європейських країн є важливою ланкою для реформування в Україні системи освіти, зокрема професійної, та здійснення євроінтеграції [3];

❖ цифрова компетентність: використання цифрових технологій потребує від здобувачів і педагогів розвитку цифрової компетентності. Це означає здатність

ефективно використовувати цифрові інструменти, аналізувати дані та працювати в онлайн-середовищі. До того ж, як зазначає науковець О. Сторонська, відбувається оновлення професійних ролей педагога під впливом цифровізації освітньої сфери, який з носія і транслятора знань стає розробником цифрових освітніх ресурсів, координатором освітньої взаємодії в умовах цифрового простору, модератором цифрових освітніх платформ тощо [2].

III. Висновки. Перспективи подальшого дослідження

Таким чином, проаналізовано окремі ключові аспекти цифрової трансформації професійної (професійно-технічної) освіти, які в умовах швидкого розвитку інформаційно-комунікативних технологій сприяють удосконаленню якості освітнього процесу в Україні та підготовці молоді до сучасних викликів ринку праці. Вважаємо, що питання цифрової трансформації професійної (професійно-технічної) освіти є актуальним та потребує детальнішого вивчення. Перспективою подальших розвідок є забезпечення інформаційно-аналітичного супроводу цифрової трансформації професійної освіти на виконання завдань аналітико-синтетичного етапу планового прикладного дослідження «Інформаційно-аналітичний супровід цифрової трансформації освіти і педагогіки: вітчизняний і зарубіжний досвід» (2023–2025) [4].

Бібліографія:

1. Осадча К. П., Букша М. В. Практичні аспекти цифрової трансформації професійної (професійно-технічної) освіти. *Мехатронні системи: інновації та інжиніринг*: тези допов. VI міжнар. наук.-практ. конф. 2022. С. 189–190. URL: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/13151/> (дата звернення: 10.05.2024).
2. Сторонська О. С. Особливості професійної діяльності педагога в умовах цифрової трансформації освіти. *Академічні візії*. 2023. № 24. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/666>.
3. Маринченко І. Цифрові технології як сучасна стратегія розвитку професійної освіти. *Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта 2020 : глобалізований простір інновацій*: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 28 трав. 2020 р. Київ ; Біла Церква : Авторитет, 2020. DOI: <https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2020-429-432>.
4. Information and Analytical Support for the Digital Transformation of Education and Pedagogy: Domestic and Foreign. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/cgi/stats/report/themes/0123U100476/> (дата звернення: 10.05.2024).